

**BOULOGNE SUR MER**

**1905 - 1975**



**Do L. L. ZAMENHOF  
AUTORO DE ESPERANTO**

## 70 ANS APRES : UN CONGRES D'ESPERANTO A BOULOGNE SUR MER

De 1905 à 1975, soixante congrès - sans - interprètes ont réuni, dans toutes les parties du monde, près de 200.000 espérantophones, originaires d'une cinquantaine de pays. C'est ainsi que l'été prochain, plusieurs milliers de congressistes se retrouveront à Copenhague (Danemark), sous l'égide de l'Universala Esperanto Asocio.

Notre région a joué et joue toujours un rôle dans le développement de la Langue Internationale. En effet, le premier "Universal kongreso" s'est tenu en 1905, à Boulogne, avec un succès qui a marqué les débuts de l'Espéranto en France et dans les pays voisins.

Pour marquer cet événement, un week-end international aura lieu à Boulogne, les 3 et 4 mai. Il sera animé par des participants français, anglais, belges, hollandais et des observateurs venus des pays voisins.

### LE PROGRAMME

#### SAMEDI

- 10h au restaurant " Le Parc " accueil des congressistes et séance d'ouverture.
- 12h repas en commun
- Après-midi : visite commentée des archives espérantistes conservées à la Bibliothèque Municipale de Saint Omer. Suivie d'un repas en commun (19 h) et d'une soirée présentée par Hervé Gonin

#### DIMANCHE

- 9h Messe en Espéranto par le Père Boudon, en l'église St Pierre, Place St Pierre à Boulogne.
- 11 h assemblée et débat sur le thème : les contacts culturels et la langue internationale.
- 12 h 30 accueil à l'Hôtel de ville.
- 16 h Cérémonie Place Zamenhof
- 17 h Séance de clotûre.

SABATE

GENERALA PROGRAMO :

- Je la 10-a, ĉe la restoracio " Le Parc " : Oficiala malfermo.  
Precizigoj pri la disvolviĝo de la kongreso. Laborkunsido.
- Je la 12-a 30 : Komuna mango.
- Posttagmeze : Vizito al la Esperanto-Elfako de la Urba Biblioteko de Saint-Omer  
( komuna vojaĝo per aŭtoŭo) -- aǔ : Vizito de la bulonja haveno.
- Je la 17-a : Komuna mango.
- Je la 9-a : Distra vespero, sub la sperta gvidado de Hervé Gonin.

DIMANCE

- Eblece ĉeesti diservojn. Liberaj promenadoj.
- Je la 9-a Meso en Esperanto de Patro Bourdon, en Preĝejo Sankta Petro, Placo Sankta Petro, en Boulogne.
- De la 11-a ĝis la 12-a 30 : Generala kunsido de la Nordfranca Esperanto-Federacio.
- Je la 1-a : Komuna mango.
- Je la 4-a : Solena Ceremonio ĉe Place Zamenhof.
- Je la 5-a : Temanĝeto ĉe " Le Parc ", kaj ofiala fermo de la Kongreso.

C

1-an kaj 2-an de Majo KONGRESO DE JUNULARAJ ESPERANTISTOJ.

# BIBLIOTHEQUE \* MUNICIPALE

## DE SAINT - OMER

### EXPOSITION

### ESPERANTISTE

PRÉPARÉE À L'OCASION DU 12 ème " CONGRES DU DETROIT " DES 3 et 4 MAI 1975 à

BOULOGNE SUR MER

---

#### NOTE DES ORGANISATEURS :

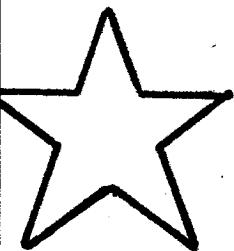
---

La Section Espérantiste de la Bibliothèque Municipale de Saint - Omer a été créée par M. DELIGNY et provient de sa propre collection, commencée en 1900, qu'ont enrichie les documents dont lui firent don les héritiers de MM. MICHAUX et SERGEANT, organisateurs du 1er Congrès Universel d'Espéranto (Boulogne, 1903).

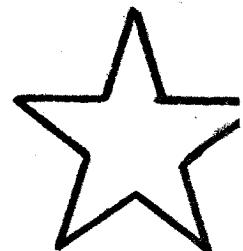
M. Paul BOULET, qui était en 1903 Secrétaire du 1er Congrès, a également fait don d'ouvrages très intéressants.

La Section fut inaugurée solennellement le 10 avril 1938 par le Maire de Saint-Omer, alors que se déroulait une Fête Espérantiste organisée par la Fédération du Nord de la France.

DE SAINT - OMER



ESPERANTISTA EKSPOZICIO



ARANGITA OKAZE DE LA 12-a "MARKOLA KONGRESO" DE LA 3-a KAJ 4-a DE MAJO 1975 EN

BOULOGNE SUR MER

NOTO DE LA ORGANIZINTOJ :

La esperantista fako, kreita de S-ro DELIGNY en la urba biblioteko de Saint-Omer, devenas de lia propra kolekto, farita ekde 1900 kaj pliriĉigita de la dokumentoj al li donacitaj de la heredintoj de S-ro MICHAUX kaj SERGEANT, organizintoj de la Unua Universala Kongreso de Esperanto en Boulogne (1905).

S-ro Paul BOULET, kiu en 1905 estis Sekretario de la Unua Kongreso, donacis ankaŭ tre interesajn librojn.

La fakon inaûguris solene, la 10-an de Aprilo 1938, la urbestro de Saint-Omer, dum esperantista festo organizita de la Nordfranca Esperanto-Federacio .

## LIBROJ

## LIVRES

El la 1602 verkoj, kiujn mencias la katalogo farita de S-ro DELIGNY, oni elektis por la nuna eksposicio la ĉi sube en listigitaj :

## AISBERG

## AISBERG

- Fine mi komprenas la radion.
- Amuza kaj populara enkonduko en la radioteĥnikon.

Bildojn desegnis : H. Guilhac  
Budapest, 1934

Des 1602 ouvrages mentionnés dans le catalogue établi par M. DELIGNY, ont été retenus pour la présente exposition :

- Enfin je comprends la radio.
- Amusante et populaire introduction à la technique radio.

Dessins de H. Guilhac

32603

## BAGHY (Júlio)

## BAGHY ( Jules )

- Viktimoj. Romano

Budapest, 1936.

- Victimes. Roman

32762

- Sur Sanga Tero.
- Mozaikromano. ( Daurigo de la Romano : Viktimoj ):

Budapest, 1933

- Sur la terre de sang:
- Roman mozaïque. (Suite du roman : victimes)

32682

- La verda Koro
  - Facila romaneto el la viva de esperantistoj en Siberia por komencantoj, por daurigaj kursoj.
- Budapest, 1937

- Le coeur vert.
- Petit roman facile sur la vie des esperantistes en Sibérie pour les débutants, pour leçons suivies.

31869

- La teatra korbo.
- Senpretenda babilado

- La corbeille théâtrale.
- Babillage sans prétentions.



\* Dancu marionetoj ! Novelaro.

+ Dansez, marionnettes : recueil de nouvelles.

Budapest, 1929.

32830

+ Preter la vivo. Poemaro.

+ Au-delà de la vie. Poème.

Budapest, 1933

32830

Baghy kaj Kolocsay : Argenta duopo  
Jubilea libro  
1936 : Julio Baghy kaj Kolomano Kalocsay  
festos sian 25 jaran jubileon de Esperan-  
tistiĝo.

Budapest, 1937.

+ L'Argent à deux.  
Livre de Jubilée.  
1936 : Baghy et Kalocsay fêtent leur  
25<sup>e</sup> année jubilaire d'esperantiste .

33480

BOULET

Unua Universala Kongreso . 1905

+ Kongresa Libro

+ Detala raporto pri la Oficialaj parola-  
doj, diskutoj kaj decidoj de la Unua  
Universala Kongreso de Esperanto.

+ Comptes-rendus extraits de la presse.

+ Oficiala Protokolaro

+ Adresaro de la Kongresanoj

D-ro ESPERANTO

Pseŭdonimo de d-ro ZAMENHOF

+ Langue Internationale.

Préface et manuel Complet.

BOULET

1er Congrès d'Esperanto. 1905

+ Livre du Congrès

+ Rapport détaillé sur les paroles offi-  
cielles, les discussions et les déci-  
sions. du 1er Confrère d'Esperanto.

32372

32421

+ Comptes-rendus extraits de la presse.

34638

+ Protocole officiel

32422

+ Répertoire d'adresses des Congressistes

34622

Dr. ESPERANTO

Pseudonyme du Dr Zamenhof.

Varsovie. 1887

31880

HOLLEN

+ L'esperantisme  
La vie mondiale. L'espérantisme et  
l'Espéranto. L'Universal Esperanto Asso-  
cio. Aperçus sur la langue Esperanto.  
Genève, 32534

Kiel nin organizi ?

Genève, 1912.

32166

KABE

Unua legolibro . Gradigitaj Legaĵoj kun  
frazlibro kaj modeloj de leteroj.

Berlin, 1907

Premier livre de lecture. Lectures  
progressives avec livre de phrases et  
modèles de lettres.

33788

Pola antologio

Paris, 1906

Anthologie polonaise.

32766

Internacia Kresmatio.

Warszawa, 1907

Christomathie internationale.

32718

Vortaro de Esperanto.

Paris, 1910

Dictionnaire d'Esperanto.

32628

KALOCSAY

Mondo kaj koro

Poemo

Budapest, 1921

Le monde et le cœur

Poème

32874

La gramatika karaktero de la Esperantaj  
radikoj

Budapest, 1938

Le caractère grammatical des racines  
en Esperanto.

33902



Plena gramatiko de esperanto.

Grammaire complète de l'espéranto.

Budapest, 1935

32595

SCHWARTZ (Raymond)

Anni kaj Montmartre . Romano

Annie et Montmartre. Roman

Paris, 1930

33870

Prozo ridetanta. Novejoj originala verki-

Prose souriante. Nouvelles inédites.

taj. Paris, 1928

32774

La stranga butiko

L'étrange boutique

Paris, 1931

32054

Verdkata Testamento.

Le testament du chat vert.

Paris, 1926

32770

S.F.P.E.

Agendas

Jarlibroj: 1899- 1903 - 1910 - 1911

VERNAY

Histoire du mouvement espérantiste

à Dunkerque. Prédéché d'un aperçu sur l'évo-  
lution du problème de la langue  
auxiliaire. 1937

33343

ZAMENHOF (Felix)

Verkoj de Fez. Plena verkaro

Travaux de Fez. Recueil complet.

Budapest, 1935

33474

Dro LUDOVICO LAZARO ZAMENHOF

Doktoro Ludoviko Lazaro Zamenhof, kuracisto en Varsovio, estas la eminenta elpen-sinto de la Lingvo internacia Esperanto. Li naskiĝis la 15an de decembro 1859a en Ejelostoko (Polujo). Li publikigis sub la pseŭdonimo Dro Esperanto sian Lingvon internacionen 1887.

médecin

Le Docteur Lazare Louis Zamenhof, v à Varsovie, est l'éminent inventeur de la langue Internationale Esperanto. Il naquit le 15 décembre 1859 à Bialystok (Pologne). Il publia sous le pseudonyme de Dr Esperanto sa " Langue Internationale ". en 1887

+ Jezyk Miedzynarodowy Warszawa, 1907	* Langue Internationale Varsovie, 1907	32896
- Gramatyka i ēwiczenia - Stownik esperanto-polski i polsko - esperancki	- grammaire et exercices - dictionnaire esperanto - polonais et polonais - esperanto.	32897
+ Antaŭparolo al vortaro de la lingvo " Esperanto" Varsovio, 1889	+ Préface du dictionnaire " Esperanto" Varsovie, 1889	31902
+ Universala Vortaro de la Lingvo internacia " Esperanto" Varsovio, 1901	* Dictionnaire Universel de la langue internationale. Varsovie, 1901	33311
+ Deveno kaj historio de Esperanto. Praha, 1908	Devenir et histoire de l'Espéranto Prague, 1908	32196
+ Lingvaj respondoj Aperintaj en " La Revuo " Paris, 1910	Réponses linguistiques. Nouveautés dans la " Revue "	32651

DRA L ZAMENHOF

VARSOVIO

St. Daka № 9.

68

EXCE-295



Kara lojoro!  
Pro la fero de  
la patro volu  
akceptis miha  
koran kondolenco

U. Deligny

Letero de Dra Zamenhof al Sro DELIGNY

Societoj esperantistaj:

Ruslando: «Espero» en Sankt Peterburg kaj Sankt-Peterburg kaj Moskva, Arkhangelsk, Vladivostok, Urga, Smolensk kaj Odessa. Skandinavio: Stockholm, Södertelje. Franclando: La societo por la propagando de esperanto.

Mirigas vin la fama Mezzofanto  
Parolista lingvoj kvindek kvar:  
Jen, kün tuta la homar!  
Mi parolas nur en Esperanto!

Kara, mydry!  
Kiu plenumo mi legi  
Un informo pri la  
nove fondita grupo  
Ci tia urbo eis per  
la en-tiro, en  
u erangio. Mi kore  
Salutante voulas  
grupon en mia Name. L'Zamenhof  
es la plus grande  
charite.



L'autoro de esperanto

Verlagaro de Esperanto  
ni nulis 825 de U.  
Sankt-Peterburg 1903  
40, t. 20 de novas  
en la Esperantistoj  
gazeto. Nie  
afiro pro glorio  
nun rapido de  
protekte. - Ido  
por deko ni man  
bedanki de se  
tias.

Ken kord aliado  
U. Deligny

Szamander, Katalin, Komlós, Szilárd, Tóth  
Hollókő, Hírlapja, Germánia, K. A. J. J. J.  
London, Remond, Kandinsky, Komlós

Centra gazeto esperanta: Lingvo internacia.  
Redaktoro: dr. Paul Fruictier, 57 Boulevard Arago, Paris. Akceptas abonen: l'administranto Paul de  
Lengyel, Szegzard, Hungarlando, P. Ahlberg, sekretario de klubo esperantista Stockholm, Svedlando.

+ Universala Vortaro de la Lingvo Internacia Esperanto. Dua Eldono.	Dictionnaire Universel de la Langue Internationale Esperanto. 2eme édition	
Paris, 1907		32227
+ Deklaracio pri Homaranisme de Dro Zamenhof. 1a eldona	Déclaration au sujet de l'humeritarisme par le Dr Zamenhof. 1er édition	
-Paris, 1907		32547
+ Kongresa Parolado ĉe la malfermo de la Sesma Universala Kongreso de Esperanto en Washington la 15-an de augusto en 1910-a	Discours au Congrès à l'occasion de l'ouverture du sixième congrès Universel d'Esperanto à Washington le 15 août 1910.	
Leipzig, 1911		32110
* Lernolibro por Israelidoj. Espdranto.	Manuel d'esperanto pour les Israélites	
Warszawa, 1919.		33114
+ Fundamento de Esperanto. Gramatiko, ekzercaro, universala vortaro.ç	Les Bases de l'Esperanto. Grammaire, recueil d'exercices, dictionnaire universel.	
Paris, 1906		32756
+ Fundamento de Esperanto (Hungura)	Les Bases de l'esperanto. (Hongrie)	
Budapest, 1909		32246
+ La Bela historio de Jozef el la Biblio.	La Belle Histoire de Joseph dans la Bible.	
Paris, s.d.		33551
+ Proverbaro Esperanta.Laŭ la verko Frazeologio rusa-pola-franca-germana de M.F. Zamenhof aranĝis L.L.Zamenhof.	Recueil de proverbes en Esperanto selon l'ouvrage phraséologie russe polonoise française allemande de M.F. Zamenhof adaptée par L.L. Zamenhof.	
Paris, 1910		32655
The international language "Esperanto" Upsala, 1898	La Langue International "Esperanto"	
		34907

A Língua Universal "Esperanto"	La Langue universelle "Esperanto".
Methodo completo comprehendo dois vocabularios segundo a edição allema do Dr Luiz Samenhof.	Methode complète comprenant deux dictionnaires selon l'édition allemande du Dr Louis Zamenhof.
Tummel(1893).	33746
Fundamenta krestomatio de la linguo Esperanto de L. Zamenhof.	Christomathie fondamentale de la langue Esperanto.
Paris, 1903	33734 32711
Konkordanco de Ekzercaro de Dro L.L. Zamenhof	Concordance des Exercices du Dr. Zamenhof.
Paris, 1907	32699
Traduko de la ekzecaro de la linguo internacia " Esperanto ".	Traduction des exercices de la langue internationale "Esperanto".
Varsovio, 1900	31884
Ekzercaro de la linguo internacia .	Exercices de la langue internationale
Varsovio, 1900	33310
Kolekto da novaj verkoj en la linguo internacia. Esperanto.	Recueil de nouveaux ouvrages dans la langue internationale Esperanto.
Varsovio, 1889	31899
La Kongresaj paroladoj de Dro L.L. Zamenhof	Les discours de congrès du Dr Zamenhof
duex partoj	Deux parties
	32694



ZAMENHOF (Leono)

---

Mia Liro.

Ma Lyre

Varsovio, 1909

31929

---

ARKIVOJ

---

ARCHIVES

---

Kalezo - Dovro 1904

Calais - Douvres 1904

Kongreso de Boulogne, 1905

Congrès de Boulogne 1905

Memskribajoj de D-ro Zamenhof

Manuscrits du Dr Zamenhof.

(pri~~a~~ mia vivo; projekto de tutmonda esperantista ligo; projekto de deklaracio pri esenco de Esperantismo; prego sub la vera standardo)

(Sur ma vie; projet de ligue espérantiste mondiale; projet de déclaration sur l'essence de l'Espérantisme; prière sous le drapeau vert)

---

MEMORAOJ

---

SOUVENIRS

---

Unu el la postrestantaj standardoj de la Unua Kongreso.

Un des drapeaux du 1er Congrès.

Albumo de fotoj, bildo~~j~~, po~~st~~-karto~~j~~, k;~~t~~;P.

Album de photographies, dessins, cartes postales etc...

Busto de L.L. ZAMENHOF

Buste de L.L. ZAMENHOF

MCP